

VYKAZOVANIE INFORMÁCIÍ O UDRŽATEĽNOSTI PODNIKOV

Mgr. Mária Trošanová, PhD.
environmentálna špecialistka,
NATUR-PACK, a. s. Bratislava

Trendom posledných rokov je nielen sprísňovanie legislatívy EÚ v konkrétnych oblastiach (odpadové hospodárstvo, obehová ekonomika, financovanie a pod.), ale aj prepájanie týchto oblastí na základe záväzkov vyjadrených v koncepcných a strategických dokumentoch pre dosiahnutie globálnych cieľov a záväzkov. Vďaka napĺňaniu akčného plánu pre udržateľné financovanie a s ním súvisiaceho rozšírenia okruhu povinných subjektov pre podávanie správy o udržateľnosti sa v minulom roku asi najviac spomínať skratky CSRD, NFRD, ESG, EFRAG či ESRS. Ako sa v tom všetkom má nový účastník zorientovať?

Dňa 5. januára 2023 nadobudla účinnosť smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (ďalej len „smernica CSRD“) [1]. Smernica CSRD prepája opatrenia pre dosiahnutie cieľov Európskej zelenej dohody (napr. zmierňovanie zmeny klímy a adaptácie na túto zmenu) a akčného plánu o udržateľnom financovaní (napr. posilnenie transparentnosti a jednotnosti vykazovania) [1, 2, 3]. Investorí by mali prostredníctvom týchto zmien lepšie porozumieť rizikám a ponúkaným príležitosťiam v otázkach udržateľnosti ich investícii, ako aj vplyvu investícii na ľudí a životné prostredie [1]. Nastavuje nové pravidlá a požiadavky pre účastníkov a na informácie, ktoré musia spoločnosti vykazovať. Zároveň, ako prezrádza už aj samotný názov smernice, reviduje štyri existujúce právne predpisy, a to:

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES (zatiaľ bez aktualizovaného konsolidovaného znenia) (ďalej len „nariadenie o audite“) [4],
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES (konsolidované znenie účinné od 5. januára 2023) (ďalej len „smernica o transparentnosti“) [5],
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS (konsolidované znenie účinné od 5. januára 2023) (ďalej len „smernica o audite“) [6],
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (ďalej len „smernica o účtovníctve“) [7].

Na tieto predpisy **nadväzujú v oblasti udržateľnosti** ďalšie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) a delegované nariadenia Komisie (EÚ) (pozn. autora: najdete ich v poznámkach a zdrojoch na konci) [8].

Súčasný a budúci stav

Vykazovanie nefinančných informácií [t. j. o udržateľnosti podnikov alebo tiež ESG (z anglického Environment, Social and Governance) reporting = vykazovanie environmentálnych, sociálnych a správnych faktorov] zaviedla smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosťi niektorými veľkými podnikmi a skupinami (ďalej len „smernica NFRD“). Platí od roku 2017 (prvé účtovné obdobie, vykazovanie následne v roku 2018) pre veľké

podniky, ktoré sú subjektmi verejného záujmu a ktoré k súvahovému dňu vykazujú, že prekročili kritérium priemerného počtu 500 zamestnancov počas účtovného obdobia. Patria sem napríklad banky, poisťovne a kótované spoločnosti. Už pri prijímaní smernice NFRD bolo cieľom zlepšiť súlad a porovnatelnosť nefinančných informácií zverejňovaných v EÚ. Nefinančný výkaz s informáciami v rozsahu potrebnom na pochopenie vývoja, správania, pozície a vplyvu činnosti podniku týkajúce sa minimálne environmentálnych, sociálnych a zamestnanecích záležitostí, dodržiavania ľudských práv a boja proti korupcii a úplatkárstvu zahŕňa spoločnosť do správy o hospodárení [9]. Smernica NFRD spolu s nariadením EÚ o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb

a nariadením EÚ o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (nazývané aj nariadenie o taxonomii) sú hlavnými zložkami požiadaviek na vykazovanie udržateľnosti, z ktorých vychádza **stratégia EÚ udržateľného financovania** [8, 9]. Tak, ako je smernica NFRD súčasťou smernice o účtovníctve, obdobne na Slovensku sa požiadavky tejto smernice NFRD na vykazovanie ESG implementovali do výročnej správy v rámci zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z. n. p. [10]. V EÚ má odhadom dopad na približne 11 700 subjektov [1]. So schválením smernice o CSRD sa revidovali časti smernice o účtovníctve, avšak pravidlá zavedené smernicou NFRD zostávajú v platnosti, kym spoločnosti nebudú musieť uplatňovať nové pravidlá smernice CSRD [7].

Tabuľka 1 Porovnanie rozsahov smernice NFRD a CSRD [1, 9]

	Smernica NFRD	Smernica CSRD
Komu je určená	<ul style="list-style-type: none"> – veľké podniky, ktoré sú subjektmi verejného záujmu s viac ako 500 zamestnancami počas účtovného obdobia 	<ul style="list-style-type: none"> – veľké podniky, – malé a stredne veľké podniky, s výnimkou mikropodnikov, ktoré sú subjektmi verejného záujmu, – kaptívne poisťovne a kaptívne zaistovne, spoločnosti so sídlom mimo EÚ
Formát podávania	<ul style="list-style-type: none"> – súčasť správy o hospodárení (na Slovensku súčasťou výročnej správy podávanej online v pdf.), alebo – samostatne v dokumente, zverejnená na webe spoločnosti, na ktorý sa poskytol odkaz v správe o hospodárení (výročnej správe) 	<ul style="list-style-type: none"> – už len súčasť správy o hospodárení v jednotnom elektronickom formáte vykazovania XHTML
Vykazované informácie (štandardy = bližšie určenie informácií, ktoré by spoločnosti mali vykazovať)	<ul style="list-style-type: none"> – povinné zverejňovanie informácií obsahujúcej environmentálne záležitosti, sociálne záležitosti a zaobchádzanie so zamestnancami, dodržiavanie ľudských práv, boj proti korupcii a úplatkárstvu, rozmanitosť v správnych radách spoločností (z hľadiska veku, pohlavia, vzdelania a odborného zázemia), – nie sú predpísané záväzné štandardy na vykazovanie nefinančných informácií, – existujú štandardy napríklad: GRI (Global Reporting Initiative), IFRS (International Financial Reporting Standards) 	<ul style="list-style-type: none"> – povinné štandardy vykazovania informácií o udržateľnosti ESRS (European Sustainability Reporting Standards), ktoré budú prijaté v delegovaných aktoch a bližšie určia informácie, ktoré majú podniky zverejňovať o environmentálnych faktoroch, o sociálnych faktoroch a faktoroch v oblasti ľudských práv a o správnych faktoroch
Overenie audítorm	<ul style="list-style-type: none"> – nepovinné 	<ul style="list-style-type: none"> – povinné (tzv. uistenie v oblasti vykazovania informácií o udržateľnosti)
Účinnosť	<ul style="list-style-type: none"> – od 2017 do jednotlivých účinností uplatňovania CSRD 	<ul style="list-style-type: none"> – od roku 2024, jednotlivé účinnosti smernice CSRD podľa kategórií spoločností uvedených v tabuľke 2

Smernica CSRD nadvázuje na už zavedené požiadavky smernice NFRD s tým, že ich rozširuje. Zároveň posilňuje pravidlá na vykazovanie nefinančných informácií o udržateľnosti. Počet účastníkov povinných podávať správu o udržateľnosti sa zvýší na približne 50 000 spoločností [1]. Na Slovensku malo ísiť približne o 650 až 700 spoločností [11, 12]. Súčasné voľné možnosti

výberu štandardov, cez ktoré spoločnosti napĺňajú plnenie reportingu ESG, nahradia povinné európske štandardy vykazovania informácií o udržateľnosti (pod skratkou „ESRS“). Tým sa harmonizuje podávanie správ o udržateľnosti pre lepšiu porovnatelnosť informácií pri spoločnostiach s obdobným zameraním. Závadza povinný audit, t. j. uistenie v oblasti vykazovania

informácií o udržateľnosti a digitalizácii informácií. Od smernice CSRD sa očakáva aj obmedzenie tzv. „greenwashingu“. Nové pravidlá majú tiež podľa Európskej komisie zabezpečiť, aby investori a ďalšie za-interesované strany mali prístup k informáciám, ktoré potrebujú na posúdenie investičných rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy a iných otázok udržateľnosti, ako aj transparentnosti o vplyve spoločností na ľudí a životné prostredie. Prvé spoločnosti uplatnia nové pravidlá

vo finančnom roku 2024, a to na správy vypracované podľa európskych štandardov podávania správ o udržateľnosti (ESRS) zverejnené v roku 2025 [1].

Koho a kedy smernica CSRD ovplyvní

Smernica CSRD má tri termíny zavádzania vykazovania nefinančných informácií pre spoločnosti so sídlom v EÚ podľa kategórií spoločností.

Tabuľka 2 Účinnosti smernice CSRD [1]

Účinnosti smernice CSRD		
V prípade účtovných rokov, ktoré začínajú:		
1. januára 2024 alebo neskôr (1. report v roku 2025)	1. januára 2025 alebo neskôr (1. report v roku 2026)	1. januára 2026 alebo neskôr (1. report v roku 2027) s možnosťou ročného odkladu
veľké podniky, ktoré sú subjektmi verejného záujmu s priemerným počtom viac ako 500 zamestnancov, alebo	veľké podniky a materské podniky veľkej skupiny, ktoré prekročia aspoň dve z týchto troch kritérií: a) celková bilančná suma: 20 000 000 eur, b) čistý obrat: 40 000 000 eur, c) priemerný počet zamestnancov počas účtovného roka: 250	malé a menej zložité inštitúcie vymedzené v článku 4 ods. 1 bode 145 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 za predpokladu, že sú veľkými podnikmi alebo malými a stredne veľkými podnikmi, ktoré sú subjektmi verejného záujmu a ktoré nie sú mikropodnikmi,
subjekty verejného záujmu, ktoré sú materskými podnikmi veľkej skupiny a ktorých priemerný počet zamestnancov je viac ako 500		malé a stredne veľké podniky, ktoré sú subjektmi verejného záujmu a ktoré nie sú mikropodnikmi,
= spoločnosti ako poisťovne, banky, ktoré už v súčasnosti vykazujú nefinančné informácie	= môže sa dotknúť mestských podnikov, teplární, vodárenských spoločností či väčších odpadárskych spoločností	kaptívne poisťovne a kaptívne zaistovne za predpokladu, že sú veľkými podnikmi alebo malými a stredne veľkými podnikmi, ktoré sú subjektmi verejného záujmu, a ktoré nie sú mikropodnikmi

Pre spoločnosti so sídlom mimo EÚ sa bude povinnosť správy o udržateľnosti vziať do 1. januára 2028 (1. report v roku 2029), ak ich čistý obrat v rámci EÚ dosiahol viac ako 150 miliónov eur za každý z posledných dvoch po sebe nasledujúcich účtovných rokov [1].

ESG reporting alebo čo treba v rámci udržateľnosti vykazovať

Dosiaľ si spoločnosti povinné pre vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov mohli vybrať štandardy aj rozsah vykazovania. Museli len naplniť povinné zverejňovanie informácií obsahujúcich environmentálne a sociálne záležitosti a zaobchádzanie so zamestnancami, dodržiavanie ľudských práv, boj proti korupcii a úplatkárstvu, rozmanitosť v správnych rádach spoločností (z hľadiska veku, pohlavia, vzdelenia a odborného zázemia). Spoločnosti tak profitovali zo svojich silných stránok, avšak informácie pri obdobných spoločnostiach boli častokrát investormi či

mimovládnymi organizáciami (ako primárnych používateľov informácií o udržateľnosti) ľažko porovnatelné. Smernica CSRD má za cieľ priniesť jednoznačnosť a istotu v tom, aké informácie o udržateľnosti sa majú vykazovať prostredníctvom povinných EÚ štandardov. Zároveň má uľahčiť zostavovateľom správ získavanie informácií od ich vlastných obchodných partnerov, medzi ktorých patria dodávateľia, klienti a spoločnosti, do ktorých sa investuje. Smernica CSRD zavádzá v rámci smernice o účtovníctve nové ustanovenia o štandardoch vykazovania a určuje oblasti, na ktoré by sa mali štandardy vziať do 2028 [1].

Návrhy štandardov (tabuľka 4) vypracovala európska poradná skupina pre finančné výkazníctvo EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group). V rámci EÚ štandardov EFRAG zlúčil existujúce požiadavky na nefinančné reportovanie s požiadavkami Európskej zelenej dohody a EÚ taxonómie [13]. Po ich schválení sa stanú delegovanými aktmi.

Tabuľka 3 Bližšie určujúce informácie, ktoré majú podniky zverejňovať podľa revidovanej smernice o účtovníctve [1]

<i>„V štandardoch vykazovania informácií o udržateľnosti sa s ohľadom na predmet úpravy daného štandardu vykazovania informácií o udržateľnosti:</i>		
E	S	G
a) bližšie určujú informácie, ktoré majú podniky zverejňovať o týchto environmentálnych faktoroch :	b) bližšie určujú informácie, ktoré majú podniky zverejňovať o týchto sociálnych faktoroch a faktoroch v oblasti ľudských práv:	c) bližšie určujú informácie, ktoré majú podniky zverejňovať o týchto správnych faktoroch :
i) zmiernení zmeny klímy, a to aj pokiaľ ide o emisie skleníkových plynov rozsahu 1, rozsahu 2 a v relevantných prípadoch aj rozsahu 3	i) rovnakom zaobchádzaní a rovnakých príležitostach pre všetkých vrátane rovnej rovnosti a rovnakej odmeny za rovnocennú prácu, odbornej prípravy a rozvoja zručností, ako aj zamestnanosť a začlenenia ľudu so zdravotným postihnutím, opatreniach proti násiliu a obťažovaniu na pracovisku, a rozmanitosti	i) úlohe správnych, riadiacich a dozorných orgánov podniku, pokiaľ ide o aspekty udržateľnosti, a ich zložení, ako aj o ich odborných znalostiah a zručnostiach v súvislosti s plnením tejto úlohy alebo o prístupe týchto orgánov k takýmto odborným znalostiam a zručnostiam
ii) adaptácií na zmenu klímy	ii) pracovných podmienkach vrátane bezpečného zamestnania, pracovného času, primeraných miezd, sociálneho dialógu, slobody združovania, existencie zamestnaneckých rád, kolektívneho vyjednávania vrátane podielu zamestnancov, na ktorých sa vzťahujú kolektívne zmluvy, práva zamestnancov na informácie, konzultácie a účasť, rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom a zdravia a bezpečnosti	ii) hlavných prvkoch systémov vnútornnej kontroly a riadenia rizík podniku vo vztahu k vykazovaniu informácií o udržateľnosti a rozhodovaciemu procesu
iii) vodných a morských zdrojoch		iii) podnikateľskej etike a podnikovej kultúre vrátane boja proti korupcii a úplatkárstvu, ochrany oznamovateľov a dobrých životných podmienok zvierat
iv) využívaní zdrojov a obehotvom hospodárstva	iii) dodržiavaní ľudských práv, základných slobôd, demokratických zásad a noriem stanovených v Medzinárodnej liste ľudských práv a iných základných dohovoroch OSN v oblasti ľudských práv vrátane Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Deklarácie OSN o právach pôvodného obyvateľstva, v Deklarácii Medzinárodnej organizácie práce o základných zásadách a právach pri práci a základných dohovoroch Medzinárodnej organizácie práce, Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Európskej sociálnej charte a Charte základných práv EÚ	iv) činnostach a záväzkoch podniku týkajúcich sa uplatňovania jeho politického vplyvu vrátane lobistických činností
v) znečisťovanie		v) riadení a kvalite vztáhov so zákazníkmi, dodávateľmi a komunitami ovplynenými činnosťami podniku vrátane platočných praktík, najmä pokiaľ ide o oneskorené platby malým a stredne veľkým podnikom
vi) biodiverzite a ekosystémoch		

Štandardy bližšie určujú informácie, ktoré majú podniky zverejňovať. V relevantných prípadoch určia aj štruktúru, v ktorej sa majú informácie vykazovať. Z hľadiska obsahu návrhy štandardov začínajú cieľmi, ktoré sa majú dosiahnuť, interakciou s inými EÚ štandardami či požiadavkami na zverejnenie. V prílohách nájdeme pojmy a definície, ako aj požiadavky na aplikáciu.

ESRS E5 Využívanie zdrojov a obehotvové hospodárstvo

Pre konkretizáciu napríklad v EÚ štandardoch v oblasti obehotvového hospodárstva sa vyžaduje, aby spoločnosť popísala procesy na identifikáciu a hodnotenie

využívania materiálových zdrojov a činnosti obehotvového hospodárstva, konkrétnie vplyvy, riziká a príležitosti. Následne by spoločnosť mala zverejniť politiku týkajúcu sa využívania zdrojov a činnosti obehotvového hospodárstva. V politike by mali byť uvedené informácie o riadení materiálovej udržateľnosti, či ako spoločnosť rieši prechod od ťažby a výčerpávania neobnoviteľných zdrojov k optimálnemu využívaniu obnoviteľných zdrojov a energie. Následne by si mal podnik podľa draftu EÚ štandardov zverejniť svoje opatrenia v oblasti využívania zdrojov a činnosti obehotvového hospodárstva a zdroje pridelené na ich vykonávanie. Určíť ciele, ktoré chce dosiahnuť (vstupy a výstupy vrátane odpadov, produktov, materiálov). Identifikovať

Tabuľka 4 Oblasti plnenia ESG reportingu podľa EFRAG-om navrhovaných EÚ štandardov [13]

Prierezové požiadavky	Environment Oblast životného prostredia	Social Sociálna oblasť	Governance Oblast riadenia
ESRS 1 (European Sustainability Reporting Standards) Všeobecné požiadavky	ESRS E1 Zmena klímy	ESRS S1 Vlastná pracovná sila	ESRS G1 Obchodné správanie
ESRS 2 Všeobecné informácie	ESRS E2 Znečistenie	ESRS S2 Pracovníci v hodnotovom reťazci	DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS ESRS G1 Business conduct
ESRS 1 General requirements DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS ESRS E3 Vodné a morské zdroje	ESRS E4 Biologická rozmanitosť a ekosystémy	ESRS S3 Dotknuté komunity	ESRS E5 Využívanie zdrojov a obehové hospodárstvo DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS ESRS E5 Resource use and circular economy
November 2022 ■ EFRAG	November 2022 ■ EFRAG	November 2022 ■ EFRAG	November 2022 ■ EFRAG

stupeň hierarchie odpadového hospodárstva, na ktorý sa cieľ vzťahuje. Zverejniť opis materiálových tokov podniku, t. j. produkty vrátane obalov a materiály, nehnuteľnosti, stroje a zariadenia používané vo svojich prevádzkach. Pre podniky pôsobiace v jednom z „hodnotových reťazcov kľúčových výrobkov“, ako sú definované v akčnom pláne EÚ pre obehové hospodárstvo poskytujú predpísané údaje, napríklad o celkovej hmotnosti výrobkov a materiálov počas vyzkovaného obdobia v tonách alebo kilogramoch na vstupe alebo/aj celkovú hmotnosť (v tonách) a percentuálny podiel materiálov, ktoré pochádzajú z výroby výrobkov a služieb (vrátane obalov), ktoré boli nahrnuté v súlade s obehovými princípmi, medzi ktoré patrí trvanlivosť, opäťovná použiteľnosť, opraviteľnosť, recyklácia atď. na výstupe. Podnik zverejňuje informácie aj o vyprodukovaných výrobkoch, materiáloch či odpade, pričom cieľom týchto požiadaviek na zverejnenie je poskytnúť informácie ako podnik prispieva k obehovému hospodárstvu prostredníctvom navrhovania výrobkov a materiálov v súlade s obehovými princípmi a rozsah, v akom sa výrobky, materiály a odpad po prvom použití v praxi opäťovne navracajú. Rovnako tak poskytnúť informácie o stratégii podniku v oblasti nakladania s odpadmi v rámci jeho vlastných činností. Podnik zverejňuje informácie o celkovom

množstve odpadu zo svojich činností a medzi informácie uvádza aj percento nerecyklovateľného odpadu. Poslednou požiadavkou na zverejnenie sú možné finančné vplyvy využívania zdrojov a obehového hospodárstva – súvisiace vplyvy, riziká a príležitosti. Cieľom tejto požiadavky na zverejnenie je poskytnúť informácie o potenciálnych finančných vplyvoch vyplývajúcich z významných rizík alebo v dôsledku významných príležitostí z využívania zdrojov a obehového hospodárstva a ako tieto riziká/príležitosti môžu mať významný vplyv na peňažné toky podniku, výkonnosť, postavenie; vývoj, náklady na kapitál alebo prístup k financovaniu v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom časovom horizonte [14].

Záver

Rozsah predpisov potrebných na zorientovanie sa a následné vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov je široký a pre účastníkov týchto procesov častokrát aj neprehľadný. Smernice, nariadenia, delegované akty a následne národná legislatíva dajú zabrátiť nejednému profesionálovi, nieto ešte spoločnostiam, na ktorých sa tieto predpisy budú vzťahovať. ESG skôr vyjadruje kredit spoločnosti, ktorý je ukazovateľom smerovania spoločnosti pre investorov či mimovládne

organizácie a jedno zo základných kritérií pri posudzovaní spoločnosti ako vhodného kandidáta pre smerovanie investícii. Preto spoločnosti, ktoré sa našli v tomto článku, by mali k zavádzaniu požiadaviek vykročiť čo najskôr. Netreba tiež zabúdať, že v rámci zvyšovania

požiadaviek môžu byť ovplyvnené aj spoločnosti, ktoré sa ako podnik pre zavádzanie ESG reportingu neidentifikovali, avšak sú súčasťou dodávateľského či distribučného reťazca spoločnosti poviej vykazovať informácie.

Poznámky a zdroje:

- [1] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EU, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A32022L2464>>.
- [2] OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Európsky ekologický dohovor. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1588580774040&uri=CELEX%3A52019DC0640>>.
- [3] OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE, RADE, EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Akčný plán: Financovanie udržateľného rastu. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0097>>.
- [4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného zájmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0537#>>.
- [5] Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emитentoch, ktorých cenne papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES (konsolidované znenie účinné od 5.1.2023). [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02004L0109-20230105>>.
- [6] Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovníckych závierok a konsolidovaných účtovníckych závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS (konsolidované znenie účinné od 5.1.2023). [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02006L0043-20230105>>.
- [7] Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EU z 26. júna 2013 o ročných účtovníckych závierkach, konsolidovaných účtovníckych závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zruší sa smernica Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02013L0034-20230105>>.
- [8] Existujúce právne predpisy v oblasti udržateľnosti:
 - Nariadenie EPaR (EÚ) 2019/2088 z 27. novembra 2019 o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32019R2088>>.
 - Nariadenie EPaR (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvoreniu rámcu na uľahčenie udržateľných investícií a o zmeni nariadenia (EÚ) 2019/2088. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32020R0852>>.
 - Nariadenie EPaR (EÚ) 2019/2089 z 27. novembra 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o referenčné hodnoty EÚ pre investície do transformácie hospodárstva v súvislosti so zmenou klímy, referenčné hodnoty EÚ pre investície v súlade s Parížskou dohodou a referenčné hodnoty pre zverejňovanie informácií o udržateľnosti. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%32019R2089>>.
 - Deleované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1816 zo 17. júla 2020, ktorým sa dopĺňa nariadenie EPaR (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o vysvetlenie vo vyhlásení o referenčnej hodnote, ako sa zohľadňujú environmentálne, sociálne a správne (ESG) faktory v každej poskytnutej a uverejnenej referenčnej hodnote. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/PDF/?uri=CELEX%32020R1816&from=EN>>.
 - Deleované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1817 zo 17. júla 2020, ktorým sa dopĺňa nariadenie EPaR (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o minimálny obsah vysvetlenia vo vyhlásení o referenčnej hodnote týkajúcej sa toho, ako sa environmentálne, sociálne a správne faktory odzrkadľujú v metodike referenčnej hodnoty. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX%32020R1818&from=EN>>.
 - Deleované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1818 zo 17. júla 2020, ktorým sa dopĺňa nariadenie EPaR (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o minimálne normy pre referenčné hodnoty EÚ pre investície do transformácie hospodárstva v súvislosti so zmenou klímy a pre referenčné hodnoty EÚ pre investície v súlade s Parížskou dohodou. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX%32020R1818&from=EN>>.
- [9] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EU z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EU, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosťi niektorými veľkými podnikmi a skupinami. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A32014L0095>>.
- [10] Zákon č. 431/2002 z 18. júna 2002 o účtovníctve. Verzia účinná od 22.06.2023 [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/431/20230622.html>>.
- [11] Green Talk, 2023: CSRD reporting sa blíži. Čo bude obsahovať a koho sa týka? [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://grentalk.sk/blog/csr-reporting-sa-blizi-co-bude-obsahovať-a-koho-sa-týka>>.
- [12] Bizoňová, G., 2023: Spoločenská zodpovednosť samospráv. ČSOB. [online]. [cit. 2023-06-29]. Dostupné na: <https://www.ekosplus.sk/_files/ugd/859cd8_cc9cb932e934e4da210d24276f7cd62.pdf>.
- [13] EFRAG, 2022: First Set of draft ESRS. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://www.efrag.org/lab6>>.
- [14] EFRAG, 2022: Draft European Sustainability Reporting Standards ESRS E5 Resource use and circular economy. [online]. [cit. 2023-06-26]. Dostupné na: <<https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=%2Fsites%2Fwebpublishing%2FsiteAssets%2F12%2520Draft%2520E5RS%2520E5%2520Resource%2520use%2520and%2520circular%2520economy.pdf>>.

Iné internetové zdroje:

- <https://www.pwc.com/sk/sk/esg-zodpovedne-podnikanie/dodrziavanie-regulacnych-predpisov.html>
- <https://slk.mazars.sk/Home/Postrehy/Publikacie-a-podujatia/Podujatia/Archiv-podujati/Zaznam-webinara-ESG-reporting-CSRD-smernica>
- <https://www.bureauveritas.sk/newsroom/csr-smernica-uvod-do-esg-prirucka-o-csrd-na-stiahnutie-zadarmo>
- <https://kpmg.com/sk/sk/home/insights/2022/07/co-znamena-vykazovanie-esg-pre-slovenske-spolocnosti.html>
- https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en#legislation
- <https://civitta.sk/articles/csrds-sustainability-reporting-what-do-you-need-to-know>
- <https://www.dqsglobal.com/sk-sk/vzdelavanie/blog/csrds-ktorych-spolocnosti-sa-to-tyka-a-kedy-sa-zacne-prahove-hodnoty-a-casovy-harmonogram>